

СЛАВЯНСКИ Ъ

ГОДИНА IV.

Русчукъ 21 Августъ 1882.

БРОЙ 13.

Излиза два пъти въ седмицата всяка:
Сръбда и Събота.
Цѣна:

За година . . . 5 ер. рубли нови.
За нещо месеци 3 ер. рубли "

Сичко, което са отнася до вѣстника, надписана са направо до
Т. Х. Станчевъ въ Русчукъ.

Неплатени писма не са приемати.
Ръжонене назадъ се пепъръцатъ.

За Обявления се заплаща:

За всяки редъ при прѣть пътъ 20 стот.
За " " " втори пътъ 10 "

Русе 20 Августъ 1882

Нѣколко случая вече на принуждаватъ да обявимъ на своите читатели, особено на нашиятъ г-да Сѣдии и сѣдилица, какво вършиятъ и какви решения издаватъ Виенските сѣдилица. Когато първия пътъ ни се съобщи, че Търговското сѣдилице въ Виена, издавало решения, съ които се осъждали не само чуждоподанини търговци, но още живуещи въ чужда държава, като и пр. въ гр. Русчукъ, ний неискахме отначало да повярваме това, като си мисляхме: не уже ли едно сѣдилице като въ Виена, нѣма да си познава длѣжностите и правата, ами ще прави подобни глупости?! Единъ повът фактъ обаче дойде да докаже, че дѣйствително търговското сѣдилице въ Виена, сѫдъло лица отъ чужда държава, които незнаятъ даже че съществува подобно сѣдилице въ Виена, още по малко да иматъ хаберъ отъ тая работа! И наистинна, какво право има това търговско сѣдилице въ Виена да сѣди цѣлия свѣтъ? Ние неразбираеме! По кой законъ се води това сѣдилице, и защо се занимава съ такива глупости, ний неможемъ, да си обяснимъ. Щомъ нѣкой живуещъ въ Виена като тамкашъ поданикъ, заявява съ прѣдъ търговското сѣдилице, че има да зема отъ Петка или Драгана въ Русчукъ, или въ Варна 100 или 500 (коликото каже) фиоринти, сѣдилицето безъ колебание, о сакатъ, издавало решение, че дѣйствително Петко длѣжи на Франца 500 фиоринти!.. Вотъ тебѣ и решението тръгва съ пощата, дай парите; Яма! въ България, парите ги ринатъ вижда са съ лопата, и който иска да си награби, не му остава друго освѣнъ да се яви прѣдъ търговското сѣдилице въ Виена!

Какво би казали, ако нѣкой Българинъ, заяви прѣдъ едно отъ мѣстните ни сѣдилица въ Княжеството искъ, срѣщу единъ австрийски или французки поданикъ, който живѣе въ Виена или въ Парижъ и сѣда да изаде пресъда, че дѣйствително едикъ си въ Парижъ длѣжи на Ивана въ Русчукъ?! Не е ли това просто, неизнаване своите права и длѣжности? Въ такъвъ случай, ний ще кажемъ че нашиятъ сѣдилица ако и да не е съ съставени отъ юристи, стоятъ много по-високо, когато тѣ като млади и неопитни още не сѫ направили такава глупава постъпка, която да ги представлява за певѣзи.

Други щѣщатъ да бъде въпроса, ако опози който живѣе въ Виена, а има да зема отъ нѣкого въ Русчукъ или въ София, задължение нѣкого адвоката да дѣйствува прѣдъ мѣстното сѣдилице отъ негова страна за алдакака му; това разбира сѣкий, че е рѣдовно, законно и умѣтно, но да се издаватъ въ Виена решения, по едно просто заявление срѣчу лице, което е чуждъ поданикъ и живѣе въ чужда държава, това е противъ здравия разумъ.

Ние знаемъ че нашиятъ сѣдилица сѫ независими, и че решенияа издадени въ чужда държава, безъ участие и знаене на противната страна, немогатъ да бъдатъ уважени, опре по-малко да иматъ нѣкаква сила, съдователно същия труда на Виенски и Пещански сѣдилица отива за вѣтара.

Нека нашиятъ сѣдии разминалъ повѣче върху това, което имъ съобщаваме и въ даденъ случай да запазятъ не само авторитета на сѣда, но и неговата независимостъ, като се предизвикватъ отъ постъпки, които би ги препоръчали за неопитни или неизнаващи свои длѣжности и права.

Отъ мѣждусобните неспоразумения за избирането на нови училищни настоятелства съ врѣме, а се натрапихъ старите, но видимому, на много мѣста въ настъ, още нѣма условени учители; учебната година настъпни, а нѣма кой да прибере учениците! Отъ частните каприции, че страдатъ невинните деца! Такава била вижда са тѣхната честь, да си губятъ златното врѣме.

Много пъти сме казвали, че интригите и частните каприции, не трѣба да се разиграватъ въ училището; тамъ нѣтрѣба да се търятъ либерали и консерватори, но да се г.ѣда добрия успѣхъ на училищното дѣло. За жалъ обаче, нашиятъ гонения, лични омрази се прехвърлиха на училищата, тамъ отидоха личните каприции, въ тѣхъ се търси постиганието на извѣстна осаждителна цѣль. Каква полза може да има отъ нова училище, въ което самитъ му управители, надзоратели и распоредители, се лишаватъ отъ потребния авторитетъ, отъ общето довѣрие, отъ истинското право съ което трѣба да сѫ снабдени?! Съ каква рѣвность при това ще служатъ и исплъняватъ трудната сѫ длѣжностъ и самитъ учители, когато виждатъ такова едно растроенство въ обществото, и надъ тѣхъ стоятъ, отъ които ще очакватъ скромната си заплата, сѫ или самоизбрани лица, или законно избрани, но се приселватъ отъ извѣстни личности, като имъ се прави спѣшка на сѣка стѫпка. Въ таъвъ случаѣ, ний неможемъ повѣрва, че може да има успѣхъ още по-малко полза отъ подобно училище, което има злочестината да се управлява отъ самозвани настоятели.

Въ сѣкий случаѣ ний върваме, че сичко онова, което се збива днесъ съ нашиятъ училища, ако не искъло и по-добро, то поне отъ части е извѣстно комуто се слѣдва т. е. на Министерството на Просвѣщението, съдователно то е въ правото си и трѣбва да изаде гласа си за въ полза на съществуващия училищнѣ законъ въ интереса на учебното дѣло. Да се защищаватъ учениците завѣдения, да се иска въ тѣхъ редъ, да се грижимъ за тѣхното добро устройство и правиленъ вървежъ, това е длѣжностъ свѣта и надлежното висше

началство, ще принесе голѣма услуга, ако внимателно бди и дѣятелно се завзема съ тия работи.

Врѣме е да се оставятъ поне училищата спокойни отъ всѣкакви интриги.

КНИЖЕВНОСТЬ.

Десетъ-дневното царуване на Г. Шопова (? р.) което се печаташе, като подлистникъ въ „Б. Гласъ“ отдавно е вече излѣзо на отдѣлна книжка. До сега обаче, никой отъ вѣстниците ни не са зае да каже дѣлъ думи за този трудъ на Г. Шопова, освѣти Сливенския „Съвѣтникъ“, който се произнесе че той е отъ голѣмо значение за нашиятъ народъ. Но Г. Шоповъ не ся задоволи съ препоръката на в. „Съвѣтникъ“, защото знаеше, че оня, който бѣше писалъ това, на да ли бѣше виждалъ сѫщиятъ трудъ. Той е разчиталъ вижда ся работата, много на талантъ си за което чакаше да подтвърдїтъ и другите. Чака мѣсецъ, чака два, но отъ никѫдъ никакъ са не обажда; а тѣрпението има свояте граници, особено, когато човѣкъ има случайностъ, да го наруши. Като редакторъ на „Бъл. Гласъ“ Г. Шоповъ, както ни увѣряватъ, въ 61 брой на тоя вѣстникъ, въ рубриката литература, излѣзвава самъ да хвали себѣ си. Че г. Шоповъ е писалъ тая статия, то за това не ще никакво сѫмнение. Неговата цѣль е била да обѣрие вниманието на литературите и да имъ замажи очите или по добре да имъ начертаете, какво трѣбва да кажатъ за книгата му. „Да пригответи читателите за сериозния разборъ, който както са чува, скоро ще направи компетентните лица, пише господство му“. О, о, г-нъ Шоповъ! Хи, хи, български Маколей! Ако тоя, посъдъни съ когото захващате вашата статия, бѣше живъ и прочете „единственното външно литературно произвѣдение на „Бъл. язикъ“, както сте благоизволили да са изразите, то той втори пътъ щѣщатъ да се откаже отъ перото си, както е направилъ въ 1851 година, когато е излѣзо на бѣль свѣтъ „Истор. на цивилизацията“. Въ тая си статия, г. Шоповъ, подига до седмото небе и други единъ „литературъ“, г. Вазовъ, посъдънето съчинение, на когото бѣлнало, като метеоръ (sic). А защо е направилъ това г. Шоповъ, всѣкъ може да са догади; „Ако мя похвалиши ти, ще та похвала и азъ“.

За самото сѫмнение на г. Шопова Десетъ-дневно царуване, което трѣбва да са осуди на смртъ отъ безприсътрасната критика, като иѣщо бездарно и лишено отъ всѣкакво литературно достоинство. Ние препоръчваме на читателите, да прочетатъ неговото сериозно сѫмнение въ I книжка на наука отъ 1882 г.

ДОПИСКИ

Никополь 17 Августъ 1882 год.

Г-не Редакторе!

Както казахъ въ първата си дописка, главният предѣмѣтъ на настоящето ще ми бѫде: да ошиша, ако не подпълно, то поне отчасти—до колкото ми допускатъ силитѣ, — рѣдѣть и вървежать на Никополското народно училище отъ прѣди нѣколко години до сега.

Ученитето не е злато, то е нѣщо повече—учението е съкровище неисчерпимо. Въ една държава колкото има повече учени, колкото народа е по-развитъ, то той е и по богатъ, прѣкарва животъ човѣчески, по-частливъ, отъ по-простиѣ народи; тѣзи учени спомагатъ за добрата организация въ всяко частно или обществено учреждение; съ своите си изобретения, като напр. машинитѣ за различното имъ припособление, улѣчватъ и скратяватъ работата и трудността на работника, и др. т. Това го казахме вѣобще за целия просвѣтенъ народъ въ една държава, но това сѫщото можемъ го каза и частно за единъ градъ. Градъ, въ който има повече учени и развити хора, този градъ е и по-богатъ и напрѣничавъ, а щомъ е богатъ, то съ това съграждани иматъ средство да го украсятъ и увеличатъ, да му распространятъ търговията и пр. Но тука се явява единъ твърдѣ важенъ въпросъ: Кой е источника на тѣзи учени, развити и богати; отъ гдѣ сѫзели основа на своето въспитание и развитие.—Отъ училището, то е майката на тѣзи плодове; за това именно, щомъ нѣкой учень чуждестранецъ вѣзѣ въ нѣкой градъ, най първата му работа е да спохди училищата, читалищата, дружествата (ако има) и др. благотворителни заведения, и слѣдѣ като имъ разглѣда рѣдѣть, устройството, уставитѣ, числото на членовѣтѣ, капиталитѣ и др. стига му да опознае степента на просвѣщението и развитието въ този градъ. Като е тѣй, нѣка поговоримъ и ний баремъ за училището, ако не за други благотворителни заведения, които липсуватъ въ Никополь.

Българското население на този градъ (4,500) е твърдѣ просто и неразвито, това се е срѣщао още прѣди 30—40 год., сѫщото го срѣщами и днесъ. А коя е причината на това? — Недостатъкътъ на добро училище и учители. Спорѣдъ както ми сѫ приказвали старите хора, въ този градъ прѣди 40 год. не е имало не само като 'вашитъ сегашни народни училища, а даже и староврѣменски килии. Огъ това врѣме именно, или по-добре да кажемъ, отъ нашето възраждане насамъ, и тука захвана да се бѣлнува за училища и учение; при настояването на по-развитиѣ съграждани се опредѣлила една частна кѣща, която захванали да посѣщаватъ нѣколко момчета и то на по-богатитѣ и чорбаджитѣ; начина на прѣдаванието въ това училище е било по келийски староврѣменно. Както и да е, но този вървежъ на работа се продължава чакъ до нашето избавление отъ владичеството на гърцикъ фанариоти, т. е. до 1870 год. И отъ това врѣме насамъ се почева, тѣй да кажемъ II периодъ на умственото завитие на Никополци; той се начева отъ учителстванието на Ив. Халачевъ, на когото името е останало съ добро въспоминание по между гражданитѣ; той е първий, който введе по новия стилъ прѣдаване и въпитание на дѣцата въ училището. При това още и първъ пътъ прѣстави на гражданите театрали прѣставления, които (прѣставления) и до сега още се вълнуватъ въ ображението на пристъпващи (тамъ). Но за жалостъ, старанията и трудоветѣ му се неуѣнниха при животътъ му той се подозрѣ, че е прѣставлявалъ и е събраъ хорските жени и моми на прѣставлението! Това бѣше противъ старите обичаи на Никополци. Учителстванието му се продължи 1 1/2 год. и се отчилива. Слѣдъ него, до 1874 год. сѫ условияни учители, но единъ отъ други по стока! Та чакъ до тѣзи година (1874) по старанието на настоятелството се по-вика отъ Русчукъ Г. Т. Х. Станчевъ, който имъ и оправда надѣждитѣ за добъръ учитель. Учителстванието на Станчевъ бѣ по малко е забѣлжително за просвѣщението на Никополската младеж. Само 1 год. учителствува, но въ това кратко врѣме той произвѣде плодове, които сѫ твърдѣ на лице: единъ отъ въспитанието му станаха бугалтери, други исследователи, развити търговци и др. па не е само това, той е първъ, който захвана въ Никополь да сказва на публични и др. обществени събрания, разни слова и поучения—по въспитанието, значението на науката и плодоветѣ и пр. пр. пр. Нравственото слово бѣше като главно свойство на неговитѣ ораторствования. Той е единствениятъ ни учитель, който отговори на учителското си звание (голѣма честь на прави дописника р.). Но за нещастие на Никополь, и него не го подържаха повече отъ 1 год. Като назикъ е въ Никополци, единъ учитель, колкото и да е той простъ, или пътъ добра развитъ и учентъ, стига само да имъ учителствува 1 год. тѣй му са насищатъ и повече не го държатъ! Прѣзиратъ и учителско достоинство и старанията му и всичко. За другите учители, които се учителствували отъ 1874—5 год. до нашето врѣме, нѣма какво да ви пиша; на кратко

само: — учителствували сѫ учители, които не сѫ отговаряли на длѣжността си, врѣмето си прѣкарвали по-вечето по кафенетата и на спанье. Остава сега да дойдемъ до сегашните учители и настоятели, т. е. тазъ годишнинѣ (1882). Забравихъ по горѣ да кажа, че настоятелитѣ отъ прѣди 3—4 год. се избраха отъ постаритѣ и чорбаджитѣ за неопрѣдѣлено врѣме. Тази година, гѣдъмъ, се промѣни минало-годишното настоятелство и се избра ново (отъ 5 член), отъ които единъ сѫ доста развити и практични, вѣрвамъ, че надѣждитѣ, които възлага населението на тѣхъ, че ги оправдаятъ; това ще го узнаемъ отъ работитѣ имъ. А като първъ и най главенъ плодъ на тѣхните старания (за доброто въспитание и просвѣщението на младежъ)—е изборътъ на 2-та учители и 1 учителка за тѣкущата година. Спорѣдъ както виждамъ и сѫмъ чувалъ, а така сѫ и до колкото ги слѣдихъ въ работитѣ имъ (и въ други страни), узнахъ колко чинятъ, каква популярностъ иматъ въ длѣжността си. За това нѣщо желаетъ бихъ и желая да поговоря по на пространно, но като ме е страхъ да ме не нарѣчатъ пророкъ, то го оставихъ да узнаетъ въ края на настоящата година, тогава ще узнаемъ създанието на плодътъ отъ работитѣ на сегашното настоятелство, както и на настоящите учители.

Г. Д.

Муселиево село (Никополско) 13 авг. 1882

Г-не редакторе на В. «Славянинъ»

На заминуване оттукъ се научихъ за дѣвѣ пѣнца, които ако заможла, не бихъ испажали обѣщанието си дадено на селянитетѣ, които ми ги рассказаха, и всичко туй щѣщие да имъ бѫде поне за утѣха. Тѣ сѫ: а) Въ селото имъ по-срѣдъ пладиѣ въркувалъ нѣкой турски бабаинъ X. Хасанъ, билялъ нѣкой опложеници, исувалъ на вѣра, и нѣмало кой да го поправи. Въ тѣзи X. Хасанова постъжника има дѣвѣ страни: едната опожлченеца да се остави на юмручнитъ произволъ на единъ вѣрно-поданъ друговѣрецъ, а втората общинското управление, да се умѣруватъ, и не извѣстява врѣменно дѣто трѣбва, за да се предваря злото, каквото дребно и да е то; и б) Селски имъ Священикъ не извѣршивалъ должноститѣ си, ни свое-врѣменно, ни когато му са наволи; тѣй единъ баща ми разказване, че неговото дѣте умрѣло и го заровилъ безъ онѣло, тѣй като священикътъ не съзволилъ да отиде; за всичко телеграфически биле донесени на Н. В. Прѣосвѧщенство Климентъ, отъ когото получили отговоръ, че ще дойде пакъ скоро, и отъ мѣсто да разгледа тази работа. II все го чакали и все идѣлъ.

Господине редакторе! Вѣрвамъ ли на подобни истории по селата, то съ моето знание, а истински ли сѫ тѣ? II се ограничава съ Българската поговорка да си отговоря, а тя е: Да не е тѣнъ туну-валъ, не би свадба станала.

Вашъ

Каварна, 13 Августъ 1882 г.

Г-не Редакторе!

Убѣденъ че нѣма откажите отъ да помѣстите до-лоизложениетѣ ми редове въ единъ отъ по близките брѣвна на уважаемия ви и безпристрастенъ органъ, спѣша да ви съобщи съѣдуващите новости отъ градца ни.

На 1-ти текущаго Августа, въ началото на тѣкущите Богородични пости, нѣкое си селско момиче отъ близките села до Каварна, прѣстанало (побѣгнало) на нѣкой си Каварненски гагаузинъ; казаний като взѣлъ това момиче, отвѣлъ го вѣроятно въ други нему съѣденъ домъ, а не въ собственото си жилище, тѣй като ималъ прѣдъ видъ че прѣзъ съѣдуващите пости не е законно да са извѣршва вѣчнаний обрядъ; за да взѣмъ види са по добро обяснение върху своето прѣдположение по това дѣло, отнесъ са до мѣстниятъ еврейски Гърко Гагаузки священикъ за съѣтъ. — Негово свещество какво му е говорилъ и какви наставления му е далъ, неизвѣстно, нѣ при всичко казалъ му да са приготви, що че ги вѣчнече!!! и наистина момакътъ възрадованъ отъ ползующий са случай, започна свадба безъ всяка стидностъ! Всѣкото отъ граждани като виждаше тая съѣдна комедия, посрѣдъ най-шумни ви-

кове и разкошъ въ тия пости, съ удивление са запитваше: какво е това, може ли да бѫдатъ вѣчани сега, и кой свещеникъ ще ги вѣчне? Вечеръта въ недѣля часа 1—2 по-турски, посрѣдъ шумни викове и пѣсни, прѣвѣдоха са младите прѣзъ главната улица на градца ни и се завѣдоха въ гагаузката църква, гѣтъ бидоха вѣчани отъ свящ. Х. П. Йорданъ! До колко е законно да са вѣчава прѣзъ тия пости, оставами да сѫдятъ почитаемата публика.—А ний отъ свою страна ще заживимъ че негово свещенство, може да е намѣримъ алиея на религиозните правилници, въ гърцката вѣра, въ които позволява подобно дѣло??!! На други денъ обаче, се разнесоха слухове, че Негово Священство ако и да знае че небива да се вѣчава сега, нѣ като си помислилъ, че ако той не ги вѣчнече, момъкътъ можа да са отиѣсе къмъ мѣстните Български Свѣщеници като си прѣдолага че тий може да извѣрши вѣчнанието, тогава нагубата за него била двойна: едно губѣлъ единъ членъ отъ своето паство, а друго погинвали и рубличитѣ! Но поводъ на това, ако подобни вѣображения сѫ подбудили на дѣло святния му, то тий сѫ прости неизвестности. — Нашите мѣстни Български Свѣщеници, никога не би са рѣшили на подобно дѣло, понеже иматъ архиерей, прѣдъ когото трѣба да отговаря и за най-малко опущение.

Испитъ на учениците отъ съѣдното намъ гагаузко мѣстно училище, ако и да са произвѣде къмъ края на прѣшидий месецъ Юлий, нѣ види са като заловени енергично да образуватъ силно и коренно елемизма между своето поколение, задоволени съ 15—16 дни ваканция, отриха отъ ново училището въ което отъ 15 и повече дни слѣдва да са прѣподава на елински язикъ.—Въползува отъ случая, посѣтихъ имъ училището, — учителътъ говори разумѣва са на гърци, ако попита за нѣкой прѣдѣтъ, нѣкого отъ своите ученици, отвѣтъ: или съ дигане рамена или съ мащани глава; понеже неразумѣватъ въпросното прѣдложение, за да можатъ и да му отвѣтъ —, наистина, какъ можатъ отговори, когато язика на който имъ са говори е чуждъ за самите: дѣца, родители и за самата мѣстностъ.

Нашите съѣди и съграждане много благоразумно ще постѣжатъ, ако тий по сега въ най блискавата свѣтлина приематъ Българския язикъ въ училищата си, като се откажатъ отъ влиянието на гърци владаци.

Вѣсто да са трудятъ да присвоятъ чуждъ и твърдѣ отъ малка важностъ за страната язикъ, много сполучливо и успѣшно ще бѫде ако за идущата учебна година, въвѣдѫтъ въ училищата си преподаванието на Българ. язикъ.

Единъ Гражданинъ.

Пишжъ ни изъ Тутраканъ:

Отъ тука сѣмъ да ви съобща съѣдунцата само новина:

Положениятъ трудъ отъ пѣколко родолюбиви граждани и чиновници, за основанието на едно благотворително дружество, за която целъ се бѣха събрали и около 200 рубли, остана неосѫщественъ, висяцъ и до днесъ, и то именно за това, заподо тия сѫщите лица, които изначало бѣха положили трудъ за основанието на това дружество, за което и пожертвуваха по пѣколко парици, на посѣдокъ когато починаха да се призоваватъ чрѣзъ поканителенъ листъ въ градското училище, за изработка на устава, се отказаха съвсемъ да приложтътъ (не имъ служи на честъта, трѣбование да покажите имѣната имъ Р.) подъ предлогъ, че пѣкон отъ тѣхъ били заняти, а други перасположени и др. такива, така що устава имъ стои и до днесъ неизработенъ и неразгледанъ. (Да го даджътъ на власенъ да имъ го изработи тър. Р.)

ЯВИЛЪ ЛЖКА.

Въ брой 454-и на изгѣбнения органъ «Българинъ» имахъ злочестината да прочетѣ уводния му членъ, подъ заглавие «Образецъ на Либерализъ», въ когото богатия редакторъ, като разправя една голѣма история, за вѣстницъ, типографии, аладжаси, Марковци, Живковци и др. чудеса и глупости, наистина смѣши обнародва едно писмо изъ Троянъ отъ пѣколко си Иванъ Марковъ Марковеки, въ кое-

то се спомънува за мене, че съмъ дългнелъ на покойния му синъ Стойка, безъ да означи и суммата! Подобно едно явление не малко ми докача честта, когато азъ никому слава Богу недължнен! Ако Г-твому Иванъ М. Марковски иска по два три пъти, да земе аладжака на покойния си синъ, то той може да търси подобенъ келепиръ, когото на да ли ще намъри, а че азъ съмъ си заплатилъ на същаго честно въ гр. Свищовъ прѣдъ свидѣтели, това мога да го докажа на всѣдъ и прѣдъ всѣко-га. Оставамъ на безпристрастната публика да сѫди съ какво се нѣлии В. „Българинъ“ и кой е шарлатанинъ.

Русе 19 авг. 1882

Х. М. Гребенаровъ

Отъ Министерството на Просвѣщението.

ОКРЪЖНО

№ 1978.

До Г. г. Директоритъ на трикласните училища, класическата гимназия, Реалните гимназии и Дѣвическия държавни училища.

Въ допълнение съмѣтъла на § 54 отъ Инструкцията за управлението на държавните учебни заведения въ княжество България, издадена на 1 й януари 1881 год. както и окръжното предписание отъ Министерството на Народното Просвѣщение отъ 22 август 1882 год. подъ № 2585, съобщавамъ, че за напредъ при приемането на ученици въ първия класъ на гимназията, трикласните училища, учениците ще положатъ приемъ испитъ, отъ законъ Божий, български езикъ, смѣтане, география и история, съобразно съ програмата на предметите въ първоначално училище. Извършването на този испитъ ще става споредъ временната инструкция, отъ която Ви прашамъ при това.... екземпляра.

Здѣ да не се случва въ будеще, че то въ първия класъ да постъпватъ ученици, които нѣматъ достатъчна учебна основа, и подготовката, отъ които зависи не малко по нататъшния успѣшъ вървежъ на учебното дѣло въ цѣлото училище, вужно е щото при приемания испитъ да се съобразява испитната комисия точно споредъ приложената инструкция. Въ противенъ случай остава всѣка отговорност за не добрия успѣхъ прѣзъ учебната година въ първия класъ, върху самата дирекция на училището.

Въ тая инструкция е изложенъ подробно размѣръ на знанието, съ което трѣба да се представи ученикътъ. Този размѣръ е определенъ споредъ съществуващата программа на първоначалните училища; а за да можатъ учителите да иматъ туй прѣдъ видъ при испитите, пращатъ се съ това и три екземпляра отъ тая программа.

Относително испита отъ Законъ Божий достатъчно ще е, ако ученикътъ знае съзвателно да расскаже въ отдѣлна картина едно събитие изъ Св. история, като на пр. за рождениято и отхранването на Моисей, за смъртта на Иисуса Христос, и да каже вѣкоя отъ тай употребителните молитви.

При испита изъ български езикъ, трѣба учителите да иматъ прѣдъ видъ, че учениците обикновено мащно распознаватъ мѣстоименията, предложите и сързки, за това и не трѣба да се изисква, щото учениците да распознаватъ строго и точно всичките видове на рѣчта. При това трѣба и да се избѣгватъ всички рѣчи, на които значението е съвсѣмъ абстрактно, или които показватъ имена, свойства и дѣйствия, неизвѣстни на дѣцата. Сѫщ туй трѣба да се има на умъ и терминологията, която дѣцата сѫ употребявали въ училището, въ което сѫ били до това време. При разискване съдѣржанието на прочетена статия ще се внимава, да ли ученикътъ владѣе говорътъ и да ли е въ състояние, да исказе подълъно и правилно малки и по голѣми предложение.

При испитование отъ аритметиката, трѣба да се избѣгватъ задачи неясни, тежки и непрактични, и при решението задачите трѣба да се гѣда, да ли ученикътъ е запознатъ добре съ таблицата за умножение и дѣление, да ли разумително и точно пише числата, да ли може да обясни добре решението на заданието и пр.

Изъ география и история трѣба повечето да се даватъ въпроси, които се отнасятъ до отечествознанието и до славянството.

§ 5-ти отъ инструкцията се оговаря за училища въ които се явяватъ много ученици; иакъ трѣба учениците да се испитватъ по възможността отдельно и по основно и внимателно.

Ако иѣкой ученикъ укаже при испита отъ пове-

чето прѣдътъ твърдѣ добри успѣхи, а само въ единъ добие слаба оценка (2), може, по усмотрѣнието на учителски съвѣтъ, да се приеме и безъ повторителенъ испитъ.

Министерството се надѣе, че както Г-нъ директоръ така и учителите ще внимаватъ настоятелно, щото приемъ испитъ да се извършватъ точно въ съмѣсть на инструкцията, за да не постъпятъ въ училището не-приготвени ученици, които да пречажтъ на общий упѣхъ въ първия класъ, но и да не се случва, щото по способни ученици безосновно да се връщатъ назадъ.

София, 16 август 1882 год.

Министъръ на Народното Просвѣщение Теохаровъ.

П. Д. Главенъ Секретарь; С. Вацовъ.

За Началникъ на отдѣлението: М. Георгиевъ.

Временна инструкция

за приемане ученици въ първия класъ на държавните трикласни и дѣвически училища, реални и класически гимназии

(Предписана отъ Министерството на Просвѣщението съ окръжно отъ 16 август 1882 г. подъ № 1978).

§ 1. Въ първия класъ на държавните трикласни и дѣвически училища, на реалните и класически гимназии се приематъ ученици само на основание приемъ испитъ отъ означените въ § 3 учебни предмети.

§ 2. На приемъ испитъ за първия класъ се припушватъ ученици, които не сѫ по млади отъ 10 и не постари отъ 15 години и притежаватъ редовно училищно свидѣтельство, че сѫ съвршили съ изисквани успѣхъ четвърто отдѣление (классъ) на вѣкое явно първоначално училище, или редовно свидѣтельство, че частно сѫ изучили всичко, щото се преподава въ тия отдѣления и че се отличаватъ съ добро поведение.

Забѣл. За годините може да стане искключение по усмотрѣнието на учителски съвѣтъ.

§ 3. Отъ ученикътъ се изисква:

I. Отъ Законъ Божий:

а) на изустъ: молитвата Господня (Огче нашъ) Символа на вѣрата и десетъхъ заповѣди Божии;

б) раскази: за сътворението на свѣта; за Адама и Ева; за Каина и Авела; за потопътъ; за патриархътъ: Авраама, Исаака и Якова; за рождението на Спасителя и поклонението отъ пастирите и вѣхитъ; за сѫдътъ надъ Иисуса Христа; за распятието, смъртъта, погребението и възкресението Му.

II. Отъ Български езикъ:

а) свободно разумително четене;

б) свободно писане по казацие (диктандъ) безъ особени важни погрѣшки въ правописанието; умѣнне въ поставянието поне на запетаята и точката, както и по важното отъ употребението на главните букви;

в) распознаване на сѫществителните и прилагателните имѣни, на мѣстоименията и глаголите;

г) распознаване на подлогътъ и сказемото въ простите предложения;

д) разказване съдѣржанието на прочетена статия отъ читанката;

е) свободно четене по славянски.

III. Отъ смѣтане:

Устно и писмено смѣтане съ всичките четири основни дѣйствия.

IV. Отъ география:

Истокъ, западъ, съверъ и югъ на географическа карта; планина, рѣка, езеро, море, островъ, полуостровъ; граници (пределътъ) на България; по главни градове, реки и планини въ България; Български земи подъ чужда власть; най-значителните градове въ Русия, Сърбия, Румъния, Гърция и Турция, тѣхното положение на картата.

V. Отъ история:

а) кратки разкази за заселението на България въ Балкански Полуостровъ: Крумъ, Борисъ и покръщението (Св. Кирилъ и Методий), Симеонъ, Асенъ, Иванъ Шишманъ.

б) изброяване славянските народи и приближително тѣхните окръжътъ брой.

§ 4. Приемните испити извършватъ директорътъ на училището или неговиятъ намѣстникъ заедно съ учителите на онни предмети, отъ които се полага испитъ.

Забѣл. Ако иѣкой отъ тия учители по извинителни причини не може да присъствствува на испитъ, учителски съвѣтъ му опредѣлива намѣстникъ.

§ 5. Изведенажъ, сѫщеврѣменно, можатъ да се испитватъ не повече отъ 5, а въ течение на единъ часъ не повече отъ 12 ученици.

Забѣл. При испитанието на учениците можатъ да присъствуватъ тѣхните родители или настаници, и то просто като слушатели, безъ да иматъ право на иѣкакво въздействие при испита.

§ 6. Директорътъ или неговиятъ намѣстникъ ще

блѣжи при испитите оцѣнението на отговорите отъ всѣки предмет въ единъ нарочно пригответъ списъкъ. Въ тия списъкъ освѣнъ рубриките за означените въ § 3 предмети се има на първо място и тие рубрики по редъ: презимето и името, възрастта и мѣстожителството на ученика. Слѣдъ съвръшване приемните испити не ще се издаватъ на учениците особни свидѣтелства.

§ 7. Списъкътъ на приемните ученици въ течение на единъ денъ ще се подпише отъ директора или намѣстника му и отъ всичките учители, които сѫ участвавали въ испитъ, и ще се съхраняватъ въ училищата архива.

Оцѣнението на отговорите дава се за всѣки предмет отдельно. Ученикъ, които получи отъ иѣкой предметъ слабо (2), не се приема; но учителски съвѣтъ може да позволи, щото ученикътъ да се испита и втори пътъ (пакъ същъ седемъ дни), ако има за това доволно важни причини.

§ 8. Ученикъ, които се отговори на приемните испити, трѣба да се упъти отъ директора да се съобрази съ § 55 отъ Инструкцията за управлението на държавните учебни заведения въ княжество България.

РАЗНИ

Софийските граждани, още постоянно съществували и не искали да се съгласятъ, щото да предадатъ съборната си черковна подъ вѣдомството на Министерството на Пеновѣданията, западо Храмътъ билъ чисто общинско притежание.

Съвръшните на обикновеното народно Събрание, се има за сигурно, очаква се само новия избирателенъ законъ. Повидимому, въ врѣме на изборите нѣма да има голѣми гюрютни, защото както се говори, либералитътъ пискали да участвуватъ въ изборите по новъ избирателенъ законъ и не щѣли да гласоподаватъ.

Говори се че данъка на лозята, щѣль да се замѣни, пакъ по старому. Дѣйствително върху този данъкъ за лозята трѣба да се размѣли отъ надлежното място и по възможности да са смали, защото по петъ лева на дююма, както се днесъ зема е много и мноzilla искатъ да си напушкатъ лозята. Въ съкътъ случаи лозарството както и съко мѣсто произвѣдение, не трѣба да се налага съ голѣмъ данъкъ, а да се улеснява за да се работи и производи по-възможности по-вѣче.

Както ни съобщаватъ изъ София, организирането на княжеството се почнало отъ чиновниците. Съставили се проектъ за Класификацията на чиновниците, като се избрали една особена комисия, по едно лице отъ всѣко Министерство, която да разгледа и удобри този проектъ.

Въ проекта сичките чиновници били подѣлени на 10 класа както следватъ:

I класъ Министъръ и председателя на Дѣржав. съвѣтъ; II класъ — Духовните Началници, председателя на смѣтната Палата, председателъ и прокурорътъ на Касацията и подпредседателя на Дѣржав. и предсѣд. на Медецински съвѣтъ. Въ III класъ — Главните съветари при Министерството, Главни Секретари на Дѣржав. съвѣтъ, Инспекторъ на училищата, Директоръ на статистическото бюро, Агентъ и прокуроръ при Апелативните сѫдии. Въ IV-ти — Началници на отдѣлението при министерствата, Секционните секретари на Дѣржав. съвѣтъ. I-во степенитъ префекти, председателъ на I-во степенитъ окр. сѫдии и ревизоръ при министерствата. Въ V-ти членовете на Върховната Смѣтна Палата, подпредседателъ

литъ на I-во степенитъ окръжни съдилища и пр. VII класъ — Старши подначалници, Окръжните врачеве, счетоводителитъ, околийските началници и пр. въ VII класъ, младшите подначалници регистраторите архиваритъ, моровитъ съдии, членовете на съдилищата и пр. въ VIII класъ — II-ро степен. околийски началници, секретарите при съдовете и пр. въ IX класъ — старши писци, а въ X-й младшите писци.

Комисията държало едно засъдение и била на мнението да измени нещо въ тоя проектъ. — Ний си казахме, че на наше класификации не ни тръбатъ, но честна и справедлива работа.

Въ Сливенския в. „Съвѣтникъ“, често четемъ критики върху гениалитетъ(?) стихове и умствени произведения на Г. Ивана Базова. Такъвъ единъ поетъ хичъ бива ли да се критикува?! Оставете човѣка въ фантазията си, да си развива таланта; да си мечтае, че е рицарь на поетитъ.

Изъ Видинъ ни съобщаватъ, че тия дни Видинския Окр. Управителъ г. Михайловъ билъ осъденъ отъ тамканиния Мировий Съдия на 20 лева глоба, за нѣкакво си дѣло. При разглѣжданието на дѣлото присъствувала многообразна публика, мѣжду която и секретаря на Руското Посолство въ Видинъ.

Въ Трявна отъ частнитъ каприции на нѣкои личности, една отъ мѣстните черкови била затворена и на вратата паяль стражаръ.

Прѣди нѣколко дни въ Пловдивъ, гражданетъ държали единъ митингъ, на когото присъствували и съчкитъ чиновници; разисквало се днешното положение на работите въ княжеството. Операторъ биле най-популярни и учени мъже въ Тракия. Рѣшило се щото осъбена депутация, да поднесе резолюцията на Н. Височество Князъ.

Изъ Цетиня известяватъ, че Черногорския Князъ билъ измѣзъл да пътува прѣзъ Виена за Петербургъ. Придружавали го: Министра на външнитъ дѣла г. Радоничъ, улцинския командантъ Поповичъ и адютантина Божо Петровичъ.

Турския вѣстникъ „Вакътъ“, който излиза въ Цариградъ се спрѣлъ, по причина на единъ членъ, написанъ противъ Англия.

На 11 августъ 600 души английска войска се збила съ египетската, близо при железната Габриалска станция къмъ Кафр-ел Деваръ. Слѣдствията отъ това збивание още неизвестни.

Изъ Портъ-Сайдъ известяватъ, че английската войска намѣрила въ Непинъ много мртви и значително число топове.

Извѣстието за завѣра да са исколятъ Христианите въ Египетъ, се потвърдява отъ много мѣста изъ Гърция. Великите сили извѣстени за това, отправилиnota на Високата порта, да земе мѣри върху това.

Една телеграмма изъ Александрия отъ 13 того казва: Вчера 50 Бедуини нападнаха на жителите въ Рамехъ и починаха да плячатъ! Испратенитъ английски войници ги распръснаха. Египетните правятъ нови позиции за топове на Каирската железнница.

Редакторъ издателъ Т. Х. Станчевъ

Изъ Портъ-Сайдъ известяватъ: Сичкитъ железната близо до канала се завезли отъ английската войска.

Въ Цариградъ имало страхъ, отъ искалянието на християните въ Сирия, което се считало за твърдъ възможно.

Турския проектъ за военната конвенция съ измѣненията, поискани отъ Англия, се положилъ на разглеждане въ министерски съветъ, и съдържанието му било слѣдующето:

1-о Број на турските войски е опредѣленъ на 6000 човѣка. Портата иска улеснението да може да испровожда други войски, посредъ едно просто известие. Англия пакъ иска, щото посредъдователните испровождания на турски войски, да ставатъ само послѣ едно споразумение между Турция и Англия.

2-о Турцитъ искала да дебаркиратъ войски въ Александрия, Портъ-Сайдъ и Суезъ. Англия настоява щото турцитъ да излизатъ на сушата въ Абукиръ, Розетта и Дамиетта.

3-о Турцитъ искала сѫщеврѣменно и спразниване, но съ уговорка за турцитъ улеснението да можатъ да продължатъ своето състояние, въ случай на нужда. Англия пакъ иска сѫщеврѣменно спразниване, безъ всѣкаква уговорка.

4-о Военните движения да ставатъ въ съдѣствие на споразумение между английските и турски команданти. Англия приема.

5-о Портата предлага да се назначава единъ офицеринъ отъ турския главенъ штабъ при английския командантъ, и единъ офицеринъ отъ английския главенъ штабъ при турския командантъ. Англия приема и тия членъ. Министерскиятъ съветъ е приемъ по начало конвенцията, но настоява за дебаркирането въ Александрия, Портъ-Сайдъ и Руезъ и за да можатъ турцитъ да продължатъ състоянието си въ Египетъ, въ случай на нужда, и откакъ излизатъ английските войски.

Върватъ че Портата пакъ същъ ще се съгласи напълно въ всичко.

Между Сайдъ пана и Лордъ-Люферина сега ставали преговори върху неопределениетъ пунктове.

Нѣколко австрійски моряци, които бѣхъ излѣзли на Абукиръ, като мислили че англичаните го окupиратъ и бѣхъ заробени, сега се освободили.

Една телеграмма изъ Немаиль известява, че англичаните застрѣлиха десетина гърци, които уловили въ грабежъ.

Араби-пана ималъ 25,000 д. и 60 топове въ Тел-ел-Кабиръ.

Въ Каиръ се появилъ единъ пророкъ на име Ахмедъ Бенъ Хамди дервишинъ, който предсказвалъ, че на края на 13 вѣкъ исламъ ще блъскнатъ съ нова сила, ще обявятъ война на християнството, ще завоюватъ западната половина на Европа и ще направятъ своя столица настоящата столица на християнството — Римъ. Тогава султанътъ ще се прѣсли въ Ватиканъ съ своята хaremъ, а на храмътъ Св. Петъръ ще се издигне вместо кръстъ, полумъсъцъ. Благодарение на своето пророчество, Ахмедъ Бенъ Хамди събира добри парици въ Каиръ.

Телеграфиратъ отъ Портъ-Сайдъ на „Daily News“, че единъ офицеринъ отъ египетската войска, който идълъ отъ Чер-

вено море, подозрѣнъ да носи денеши на Араби, билъ арестуванъ въ Суезъ. Намѣрили са у него едно известно число документи за Араби отъ голъма важност.

Войската на Араби наша окупирала Малахъ. Английските флоти съ войската, влезли въ Суезкия каналъ. Войската на Араби, напуснала Гемиехъ, и разрушили ѝмиетъ.

Хедифътъ изъ Александрия издалъ новъ указъ, съ когото заповѣда на властите, да слушатъ генерала Волселея.

Араби наша известиъ на европейците, които се памиратъ въ гр. Каиръ, че не може да гарантира за тѣхната безопасност, защото се виждаше принуденъ да испрати сичката си войска и полицейските въ Кафр ел Деваръ.

КИШЕВНО ИЗВѢСТИЕ.

Вѣкъ, който ще иска да му прати Геометрии съ Сборници. Геометрически задачи, може да адресува писмата си до мене изъ Ловчъ, гдѣто пакъ останахъ, или до Г. Т. Кучева, комуто съмъ извѣръл Геометрии и Сборници за продажба. Отстапката е умбра.

Преди бѣхъ явилъ, че книжката ми „Геометрическо Чѣтаніе“ за отдѣлните скоро ще бѫде подъ печать, но тъй като тя е още на прѣглѣдане и удобрение въ Министерството на Просвѣщенето, остава нѣколко дни за посѣлъ.

Като камъръ добъръ приемъ книгата ми „Геометрия“ и „Сборникъ Геометрически задачи“ въ много училища, имамъ причина да са падѣ, че готовата ми вѣче за печатание Физика ще има сѫщия приемъ на всяка страна.

Благодаря на всички приятели, познаници и неизвестници за насырдненията ми.

14-ти Августъ 1882 год.

г. Ловчъ

А. Тодоровъ

ЯВНА БЛАГОДАРНОСТЬ.

Поповското Читалище „Съгласие“ счита за свой дългъ да извѣти публично благодарността си къмъ Г-на Поповски Мировий Съдия Иванъ К. Хорозовъ за гдѣто благоволи да подари на Читалището по едно годишно течение отъ Вѣстниците „Славянинъ“ и „Зорница“. Да живѣятъ такива щедри синове на Отечество!

Предсѣдателъ Стоянъ С. Топаловъ

Касиеръ Д. Йосифъ

с. Попово 14 Августъ 1882 год.

ИЗЛОЖЕНИЕ

на

РАЗНИ МАШИНИ

отъ

АДРИАНСЪ ПЛАТЪ & С-ИЕ
въ Ню Йоркъ.

ЗА ЖЕНЕНЬЕ (КОСЕНИЕ) И ВЪРШЕНЬЕ НА ХРАНИ.

Измѣната са за проданъ при подписания въ гр. Варна.

Желающите лица или села да купятъ отъ горните машини или да ги взематъ подъ наемъ за работата си, нека се отнесатъ до менъ за споразумение.

Цена на юнгара.

За улеснение на споразумението, желающите могатъ да се отнесатъ и до Г-на Ставро Христодулиди въ Русчукъ.

Братия Сивриоглу.

Скоро-печатницата на в. „Славянинъ“ въ Русе се нуждае отъ двама славослагатели, които да знаятъ свободно да нареждатъ, желающите да запематъ тия мѣста, нека са явятъ въ речепната печатница.

Русчукъ скоро-печатница „Славянинъ“.